

OVERWEGINGSDOCUMENT

BIJ DE RAADPLEGING VAN DE ALTERNATIEVENONDERZOEKSNOTA
VAN HET COMPLEX PROJECT KLUISBOS

1 INLEIDING

In uitvoering van het decreet complexe projecten van 25 april 2014, besloten de gemeente Kluisbergen, het departement Omgeving, het Agentschap Natuur en Bos en de provincie Oost-Vlaanderen een alternatievenonderzoeksnota (AON) voor het complex project 'Kluisbos' op te laten maken door het studieconsortium Kenter. Zoals opgenomen in het decreet doorloopt de alternatievenonderzoeksnota een raadpleging. Het voorliggend overwegingsdocument geeft een samenvattend overzicht van de raadpleging, de ontvangen inspraakreacties en adviezen, hoe hiermee moet worden omgegaan in functie van het geïntegreerd onderzoek.

2 RAADPLEGING

2.1 VERLOOP

De alternatievenonderzoeksnota doorliep van 11 juni 2019 tot en met 11 juli 2019 een raadpleging. De bekendmaking van de raadpleging gebeurde door aanplakking en aankondiging van de publicatie van de onderzoeksnota in het gemeentelijk infoblad van Kluisbergen. Tevens werd een brief verstuurd waarbij eigenaars binnen het Kluisbos uitgenodigd werden voor het informatiemoment van 18 juni 2019. Hierin werd tevens gemeld dat eigenaars tijdens dit informatiemoment de gelegenheid kregen om zich in te schrijven voor een individueel gesprek. De bedoeling van dit gesprek was om vanuit de context van de eigenaars, de visies, percepties op de doelstellingen en de voorliggende alternatieven te exploreren. Eigenaars konden hier ook terecht met al hun individuele vragen, bekommernissen, bezorgdheden, gevoeligheden, belangen en perspectieven rond het project. De gesprekken werden gevoerd door Jan De Kezel van Createlli op 5 dagen verspreid over juni en juli.

De Nederlandse versie van de onderzoeksnota werd bekendgemaakt op de volgende websites:

- www.complexeprojecten.be/Projecten
- www.kluisbergen.be/complexprojectkluisbos.
- www.lne.be/milieuffectrapportage

Voor publicatie op de website van de gemeente Kluisbergen werd volgende tekst gebruikt:

RAADPLEGING

ALTERNATIEVENONDERZOEKSNOTA COMPLEX PROJECT KLUIBOS

Publieke raadpleging van 11/6/2019 tot en met 11/7/2019 over de alternatievenonderzoeksnota voor het complex project Kluisbos

Bevoegde overheid: Gemeente Kluisbergen

Doelstelling: Komen tot een evenwicht tussen de ecologische waarde van het Kluisbos, het publieke karakter van het bos en de relatie met de omliggende functies, waarbij tevens een oplossing wordt geboden voor diverse (ruimtelijke) problematieken, met name:

- de zonevreemdheid van de op de Kluisberg aanwezige bewoning, horeca en recreatie;
- de zonevreemdheid van het (gemeentelijk) recreatieoord 'Kluisbos';
- de in SBZ gelegen, nog steeds geldende verkaveling uit 1963.

Grondgebied: Kluisbergen

Waarom een raadpleging?

De raadpleging laat toe om een maatschappelijke discussie te voeren over het project en de alternatieve oplossingen. Het doel van de raadpleging is om de bezorgdheden van alle burgers tijdig op te kunnen nemen in het uit te voeren onderzoek.

Waar en hoe is de alternatievenonderzoeksnota te raadplegen?

- Tijdens de openingsuren op de dienst Ruimtelijke ordening en Stedenbouw, Berchemstraat 55a te 9690 Kluisbergen
- online [hier](#) (pdf, 9.3 MB)

De raadpleging loopt van 11/6/2019 tot en met 11/7/2019. Opmerkingen kan u schriftelijk indienen tot uiterlijk 11/7/2019.

- **Mail** uw inspraakreactie naar Kluisbos@vlaanderen.be.

OF stuur uw brief naar: Gemeente Kluisbergen, Parklaan 16, 9690 Kluisbergen.

INFOMOMENT 18 juni 2019

In het kader van de raadpleging wordt een infomoment georganiseerd over de alternatievenonderzoeksnota op **dinsdag 18 juni 2019 om 19u**. Tijdens dit infomoment verschaffen we graag meer informatie over de inhoud van de alternatievenonderzoeksnota. Dit infomoment gaat door in zaal De Brug, Brugzavel 25c te Kluisbergen.

Daarnaast werd de vertaling van de AON in pdf-versie op 27 juni via mail bezorgd aan de Waalse instanties en doorgegeven aan de gemeente Kluisbergen voor publicatie op de website van de gemeente.

Begin juni werden ook andere projectpartners (stuurgroep), diverse middenveldorganisaties (betrokken in de klankbordgroep) en adviesinstanties aangeschreven:

Andere projectpartners werden betrokken:

Departement Landbouw en Visserij

Sport Vlaanderen

Toerisme Vlaanderen

Departement Omgeving

VMM

VLM

INBO

MOW

Team Vlaams Bouwmeester

Onroerend Erfgoed

Middenveldorganisaties:

Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

Centrum voor jeugdtoerisme

Natuurpunt

Toerisme Oost-Vlaanderen

Unizo

Bond Beter Leefmilieu

Algemeen Boerensyndicaat vzw

De Boerenbond

Milieufront Omer Wattez

Bosplus

Toerisme Vlaamse Ardennen

Horeca Oost-Vlaanderen

Steunpunt Korte Keten

Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing vzw

De Vlaamse Bosgroepen

Het Bosforum

Landelijk Vlaanderen vzw

Trage Wegen vzw

De Boskompanie, Kluisbergen

Diverse lokale geïnteresseerde instanties en personen (scholen, bibliotheek, ...).

De alternatievenonderzoeksnota werd van 11 juni 2019 tot en met 19 juli 2019 voor advies voorgelegd aan volgende adviesinstanties:

Beleidsdomein Omgeving
Beleidsdomein Landbouw en Visserij
Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken
Beleidsdomein internationaal Vlaanderen
Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur
Fluxys
NMBS
Elia
Provincie Oost-Vlaanderen
Toerisme Oost-Vlaanderen
Ideta
SPW Secrétariat général
SPW (Service public de Wallonie) Agriculture, Ressources naturelles et Environnement
SPW Territoire, Logement, Patrimoine, Énergie
SPW Mobilité et Infrastructures

Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
Strategische Adviesraad Vlaamse Woonraad
Strategische Adviesraad Minaraad
MORA-Mobiliteitsraad van Vlaanderen
Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij
SERV Sociaal Economische Raad van Vlaanderen
Gemeente Kluisbergen
Gemeente Mont-de L'Enclus
Stad Oudenaarde
Stad Kortrijk
Stad Ronse
Stad Doornik

2.2 INFORMATIEVERGADERINGEN

Op 18 juni 2019 werd een infomoment georganiseerd in de zaal De Brug, te Kluisbergen. Dit infomoment werd begeleid door U-force. De alternatievenonderzoeksnota werd gepresenteerd door het consortium Kenter. D.m.v. posters werden aandachtspunten uit de onderzoeksnota weergegeven.

2.3 OVERZICHT VAN DE INSPRAAKREACTIES

In het kader van de raadpleging werden in totaal 41 inspraakreacties ontvangen, die als volgt verdeeld zijn:

- 22 particulieren (voornamelijk eigenaars van grond, woningen, en handelszaken (o.a. horeca))
- Natuurvereniging Omer Wattez
- Boerenbond

- 2 andere gebruikers (de eerste reactie betreft een vraag naar opstart van een werkgroep, de tweede reactie betreft een vraag naar aandacht voor wandelaars, rustzoekers...)
- 15 adviesinstanties

Van volgende instanties werd een advies ontvangen:

Beleidsdomein Omgeving (VLM, VMM en dir. Omgevingsprojecten dienden ook apart een advies in)

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW, AWV)

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (Sport Vlaanderen)

Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur (Team Vlaams Bouwmeester)

Fluxys

NMBS

Elia

Provincie Oost-Vlaanderen

Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Strategische Adviesraad Vlaamse Woonraad

Deze inspraakreacties werden ontvangen per mail of bezorgd via schrijven, hetzij aan de Gemeente Kluisbergen, hetzij aan het Departement Omgeving.

Alle ontvangen inspraakreacties werden meegenomen in de behandeling van de inspraakreacties en adviezen.

Een meer gedetailleerd overzicht van de adviezen en inspraakreacties is opgenomen in tabelvorm. Omwille van privacy-redenen werden de namen van particulieren weggelaten.

Tijdens de inspraakperiode werden interviews met eigenaars afgenomen. Aan hen werd gevraagd om belangrijke inspraakreacties alsnog tijdens de ter inzagelegging door te geven.

2.4 MANIER VAN VERWERKING VAN INSPRAAKREACTIES

Om de verwerking van de inspraakreacties overzichtelijk te houden, werd deze op volgende manier aangepakt:

- Alle in de inspraakreacties aangedragen topics werden onderverdeeld in categorieën.
- Per categorie van opmerkingen werd een fiche samengesteld. Tijdens de richtlijnenvergadering werden de inspraakreacties en adviezen per categorie besproken met het oog op het formuleren van voorstellen van antwoorden, voorstellen van aanpak en standpunten.

In de hierna volgende tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de categorieën.

Tabel 1 : Indeling per categorie van de ontvangen inspraakreacties

NUMMER	CATEGORIE
1	<i>Scope van het project verbreden</i>
2	<i>Contouren van de wettelijke beweegruijnte</i>
3	<i>Afstemmen financieel afwegingskader (financiële haalbaarheid)</i>
4	<i>Procesmatige aandachtspunten</i>

2.5 ANTWOORDEN OP INSPRAAKREACTIES

In dit deel worden de inspraakreacties per categorie besproken en wordt het standpunt of antwoord dat ontwikkeld werd na de richtlijnenvergadering hierbij geformuleerd.

Categorie 1 – Scope van het project verbreden

Opmerking	Antwoord
<p>(1) Opname in GRUP' Rond Ronse' De SARO vraagt om dit project te koppelen met het planproces GRUP Rond Ronse en het Complex Project Kluisbos stop te zetten. De doelstellingen van het GRUP moeten dan herbekeken worden. De SARO stelt dat er afstemming mogelijk moet zijn en dat dit tot maatschappelijke meerwaarden zal leiden.</p>	<p>Het GRUP Rond Ronse heeft een heel andere doelstelling dan het project van Kluisbos. Samenvoegen van de twee planprocessen heeft dan ook geen meerwaarde. De richtlijnen voor het MER vragen om voldoende aandacht te besteden aan mogelijke cumulatieve effecten van beide processen, zoals eventuele cumulatieve effecten op landbouw omwille compensaties N60/GRUP 'Rond Ronse'.</p>
<p>(2) Afstemmen van doelstellingen en thema's: A. Ecologische waarde van het Kluisbos met <u>realisatie van in-standhoudingsdoelstellingen</u> als centraal uitgangspunt (SARO).</p> <p>B. Cumulatieve impact door de <u>hangende claim van 717 ha bijkomend bos, compensaties voor de N60 in Ronse, opbouw van een grondenbank</u> ifv het project "Rond Ronse" (Deputatie). Gevolgen voor het Kluisbos?</p> <p>C. <u>Recreatie, sport en sportinfrastructuur</u>: betekenis in het bos én in de kern voor gebruikers van het bos (zowel lokaal als bo-</p>	<p>De richtlijnen van het team MER stellen dat de bosuitbreiding moet beschouwd worden als een onderdeel van de autonome en gestuurde ontwikkeling en in die zin ook meegenomen moet worden in het MER. In de richtlijnen wordt ook aangegeven het onderzoek niet te beperken tot louter vergelijken van de 3 voorgestelde alternatieven maar ook inzicht te geven in de effecten van de individuele bouwstenen. Zo is inzicht belangrijk in elke functie/bebouwing die mogelijk blijft in het Kluisbos en in de randvoorwaarden opdat de noodzakelijke versterking van de bosfunctie niet gehypothekeerd wordt. Tevens zal in het MER verduidelijkt worden wat wordt bedoeld met het begrip 'natuurontwikkeling'.</p> <p>Het MER maakt een opsomming van alle relevante beleidsplannen</p> <p>Het behoud of versterking van de sportinfrastructuur is een van de alternatieven die worden onderzocht. Daarnaast speelt het onderscheid tussen harde en zachte recreatie een rol. Beide zaken dienen meegenomen te</p>

<p>venlokaal). Naast behoud of versterken van recreatieve netwerken en sportinfrastructuur in het Kluisbos, ook behoud of versterken van de sportinfrastructuur in de nabijheid van de woonkern (Sport Vlaanderen).</p> <p>D. Win-win voor <u>landbouwers</u>, ruimtegebruik en ruimtekwaliteit voor specifiek landbouw m.i.v. compensatie voor eigenaars en gebruikers van landbouwgronden (Departement Landbouw en Visserij).</p> <p>E. Afstemming op wat in de zuidkant van het bos gaat gebeuren via <u>Wallonië/EDITA/Mont-de-l'Enclus</u> - i.h.b. voor parking, mobiliteit en recreatie</p> <p>F. <u>Af en toename van verharding</u></p> <p>G. Effect op het watersysteem en wijzigingen in waterkwaliteit tgv aanpassingen aan de lozings- en rioleringstoestand De VMM vraagt om de toe- en afname van de verharding te bekijken en ook de impact op de riolering (waterkwaliteit) mee te nemen.</p> <p>H. (Eventuele) impact van lozing van zwembadwater</p> <p>I. Baten door verminderde onderhoudskost bij een uitdoofscenario (rioleringsstelsel) bij kostenbatenanalyse</p>	<p>worden in het MER. Bestaande of toekomstige sportinfrastructuur in of in de nabijheid van de woonkernen (buiten het studiegebied) maakt geen deel uit van het voorwerp van de studie.</p> <p>De bestaande landbouwimpactstudie zal meegenomen worden in het MER. Win-win situaties voor de landbouw zijn eerder voor de uitwerkingsfase. Ook het voorzien/ontwikkelen van recreatieve routes, die passeren langs bedrijven met verbredingsactiviteit (hoeveverkoop/ -toerisme, ...) kunnen worden onderzocht in de uitwerkingsfase</p> <p>Het MER maakt een opsomming van alle beleidsplannen. De relevante Waalse beleidsplannen zullen hier ook worden meegenomen.</p> <p>Het effect van af en toename van verharding wordt beschreven in het geïntegreerd onderzoek als onderdeel van de discipline Bodem/Water.</p> <p>Over de impact van een alternatief op de waterkwaliteit kan enkel maar iets in algemene termen gezegd worden, en dit is eerder belangrijk voor het vervolgtraject. Op strategisch niveau kan de impact op waterkwaliteit wel besproken worden, zodat de verschillen tussen de alternatieven in beeld komen.</p> <p>De impact van het al dan niet lozen van het zwembadwater kan beknopt en kwalitatief geduid worden.</p> <p>De richtlijnen merken in dit verband op dat het belangrijk is om de waterkwaliteit op kwalitatieve wijze in beeld te brengen. Ook de baten door een verminderde onderhoudskost van de riolering (en andere voorzieningen) door het uitdooven van bewoning of activiteiten kunnen in de kostenbatenanalyse pro memori meegenomen worden.</p>
--	--

<p>(3) Kernherwaardering of kernversterking Ruien/Kluisbergen in samenhang met herlocatieonderzoek (zonevreemde bebouwing).</p>	<p>Voor de woonfuncties die niet bestendig worden in het Kluisbos zal in een volgende fase (projectbesluit) gezocht worden naar locaties (in functie van ruil, compensatie, ...).</p>
<p>(4) Onderzoek naar mogelijke relocatie van enkel de sporthal (met lokale functie) enerzijds en een mogelijke toekomstige (her)bestemming van de te renoveren gebouwen Villa Vogelsanck en deze van het recreatieoord Kluisbos anderzijds (Team Vlaams Bouwmeester).</p>	<p>In de AON worden Vogelsanck + recreatieoord + sporthal als één locatie gezien. Er zijn in het onderzoek op strategisch niveau geen alternatieven waarbij voor de verschillende onderdelen apart een verschillende actie wordt voorzien. Dit voorstel betreft een verfijning die in de uitwerkingsfase kan meegenomen worden</p>
<p>(5) Hoe omgaan met het Noordelijk recreatiegebied? Herbestemming van het Noordelijk recreatiegebied naar ofwel agrarisch gebied, ofwel bouwzone/woongebied (opmerking 27)?</p>	<p>De richtlijnen stellen dat in het MER zal onderzocht moeten worden of het wenselijk is dat het recreatieoord op de huidige locatie blijft, dan wel dat (bepaalde functies) verhuizen naar het noordelijk recreatiegebied of naar een andere locatie, in de ruimere regio.</p> <p>De richtlijnen stellen dat ook een bijkomende bouwsteen/alternatief waarbij het recreatiegebied wordt omgezet naar woongebied niet als redelijk beschouwd kan worden gegeven de doelstelling van het complex project.</p> <p>Wanneer het recreatiegebied in overeenstemming wordt gebracht met het huidige gebruik (landbouw), wordt in de richtlijnen aangegeven dat dit verder onderzocht zal worden in het MER. De effecten zullen op hoofdlijnen beschreven worden.</p> <p>De richtlijnen stellen daarnaast ook dat het noordelijke (niet ontwikkelde) recreatiegebied van oudsher in gebruik door landbouw is. Ook de impact op eigenaars en gebruikers bij een eventuele ontwikkeling van dit gebied zal beschreven worden en meegenomen worden in de afweging van alternatieven.</p>
<p>(6) De gevolgen van de knip/knips, voldoende in beeld brengen. Bijv. verduidelijking van de knip aan de bosbÃr (vroeger Vierschaar), incl. evolutie en gevolgen van parking, alsook onderzoek naar installatie van knips,</p>	<p>Met de richtlijnen wordt opgemerkt dat het van belang is om de effecten op de verkeerscirculatie in kaart te brengen, bij het beschrijven van de impact van een knip op de bestaande wegen en een aanpassing van de parkings.</p>

<p>daaruit voorvloeiende verkeerssituatie en de bereikbaarheid naar de bosbĀr 1 te Kluisbergen in de drie alternatieven (eigenaars bosbĀr).</p>	
<p>(7) Ontwikkelingsproject Vlaamse Ardennen m.b.t. horeca, toerisme, kleinhandel en toegankelijkheid (mobiliteit) van het bos als hoogdynamisch toeristisch-recreatief knooppunt.</p> <p>A. Formuleren van duidelijke doelstellingen waarmee de regio sociaal-economisch op een hoger niveau kan worden getild inzake open ruimte kwaliteit en recreatie en toerisme (Team Vlaams Bouwmeester);</p> <p>B. In dialoog en samenwerking met Wallonië een afsprakenkader opmaken.</p> <p>C. Onder de vorm van een landinrichtingsproject (spoor 1) (Team Vlaams Bouwmeester)</p> <p>D. 'Zuidelijk openruimtegebied' en hoogdynamisch toeristisch-recreatief knooppunt, conceptnota van het provinciaal ruimtelijk beleidsplan van 19/6/2019) .</p>	<p>De scope van het complex project is vastgelegd in de startbeslissing. Het MER maakt een opsomming van de relevante beleidsplannen die op een hoger niveau beschikbaar zijn.</p>
<p>(8) Meer differentiatie in doelgroepen</p> <p>A. Natuurwandelaars enerzijds en toeristen anderzijds</p> <p>B. Lokale als bovenlokale sporter of recreant, georganiseerde sporter, anders-of niet-georganiseerde sporter of recreant (wandelaar, fietser, jogger,...)</p> <p>C. Impact op eigenaars én gebruikers, inclusief landbouwgebruikers (bv. in recreatiegebied)</p>	<p>De richtlijnen stellen dat de cluster 'recreatie' in de AON zeer divers gedefinieerd is en o.a. de lokale sporthal, de verblijfsrecreatie in villa Vogelsanck, de horeca, (hardere) recreatie in het bos... omvat. Zachte recreatie (wandelen) valt hier niet onder. Op het vlak van het zoeken naar oplossingen om tot een evenwichtig gebruik van het Kluisbos te komen is een verdere differentiatie in verschillende types nodig (cfr. ook de optie met een relocatie sporthal en herbestemming villa Vogelsanck/recreatieoord). Deze differentiatie kan bijv. door een bijkomende opdeling in doelgroepen, waarbij het verschil tussen lokale en bovenlokale infrastructuur en behoeftes voor sporters en recreanten beter geduid wordt. Op het vlak van zachte recreatie (wandelen) is er een belangrijk verschil tussen de behoefte van natuurwandelaars en de behoefte van toeristen waarvoor</p>

	<p>het accent eerder op het gebruik van horeca in combinatie met een kleine wandeling ligt. Deze tweede groep wordt wel meegenomen (onder de vorm van horeca) maar deze eerste groep moet eveneens in rekening gebracht worden. Beide groepen kunnen bijvoorbeeld andere behoeftes hebben op het vlak van ligging parkings/ontsluitingswegen.</p>
--	---

Categorie 2 – Contouren van de wettelijke beweegruijnte m.b.t. /

- VCRO,
- Natuurdecreet,
- Nieuwe Waterwetboek,
- Regelgeving wonen,
- Bepalingen in pachtwet of andere gebruiksovereenkomsten met zittende landbouwers van gronden in landbouwgebruik in recreatiegebied

Opmerking	Antwoord
<p>In elk alternatief verduidelijken hoe er kan verbouwd worden, wat zijn de vergunnings- en bouw mogelijkheden nu en wat gaat het worden (bijv. wat onderhouden moet worden en of men bijv. een tuinhuis kan bouwen,....cfr. vraag eigenaar-bewoner) Cfr. vraag naar het ontwikkelen van financiële en juridische randvoorwaarden en kader m.b.t. de mogelijkheid om te wonen (of te bouwen) in het bos. Betekenis van huidige regelgeving vastgelegd in het VCRO (o.a. inzake zonevremde bebouwing) in dit verband?</p> <p>Onderscheid maken tussen rechten van eigenaars/gebruikers in SBZ en rechten van eigenaars/gebruikers buiten SBZ in de verkaveling.</p>	<p>Hierbij aansluitend geven de richtlijnen aan dat bij het beschrijven van de referentiesituatie in het MER duidelijk uiteengezet zal worden welke mogelijkheden de huidige regelgeving (o.a. zonevremde bebouwing in VCRO) geeft voor de bebouwing in het projectgebied. Hierbij zal een onderscheid gemaakt worden op het vlak van bestemming (bos- of recreatiegebied), al dan niet gelegen in de verkaveling en al dan niet gelegen in SBZ (habitatrichtlijngebied). Binnen de verkaveling bevinden zich ook onbebouwde percelen. Er zal opgesomd worden welke percelen als onbebouwd beschouwd worden.</p>

Categorie 3–Afstemmen financieel afwegingskader (financiële haalbaarheid)

Opmerking	Antwoord
<p>1. inzicht in geschatte kostprijs van uitvoering van alternatieven en inzicht in mogelijke manier van financieren</p>	<p>Het is niet mogelijk om op individueel niveau een kostenraming te doen in deze fase van het complex project. Wel kan het op een zodanig niveau beschreven worden, zodat de verschillende scenario's onderling vergelijkbaar zijn.</p>

2. bij eventuele uitruiling met andere kavels in bestaand woongebied op zoek gaan naar creatieve oplossingen ter compensatie van verlies aan grondkapitaal en inzicht in mogelijke initiatiefnemers voor de uitvoering van alternatieven	Het voorkeursbesluit heeft tot doel om een alternatief te kiezen. Er is dan zicht op de toekomst inzake wonen, recreatie,... In de uitwerkingsfase wordt dat alternatief verder geconcretiseerd.
--	--

Categorie 4–Procesmatige aandachtspunten

In verband met de vraag naar participatie, wordt gesteld dat er al veel ingezet werd op participatie en dat het soms omgekeerd begint te werken, dat sommigen ongeduldig worden.

Opmerking	Antwoord
Onderscheid maken tussen diverse doelgroepen en hun noden (Team Vlaams Bouwmeester)	Zie antwoord bij categorie 1.8
Bij elk scenario aanduiden welke waarde gehecht wordt aan diverse belangen m.b.t. natuur, bewoning en recreatie (Vlaamse Woonraad).	Het is aan de politieke besluitvormer om dit te bepalen.
Omgaan met het conflict tussen enerzijds de particuliere bewonersbelangen en de nood aan recreatie en natuur.	Dit is een belangrijk uitgangspunt van het complex project en zal doorheen de hele procedure aandacht vragen.
Inzetten op bewonersparticipatie en participatie met verschillende stakeholders/gebruikers en hun bekommernissen/belangen formuleren en meenemen.	Dit behoort tot het gedachtengoed achter de procedure complexe projecten en zal derhalve ook in dit project de nodige aandacht krijgen.
Samenwerking met Wallonië ifv ontwikkeling van een afsprakenkader (Vlaamse Woonraad, Team Vlaams Bouwmeester)	De Waalse instanties worden hierover om advies gevraagd.
Verduidelijken hoe uit de diverse scenario's die over elkaar heen werden gelegd, de 3 onderscheiden alternatieven werden gedistilleerd (Vlaamse Woonraad)	Deze werkwijze wordt in de AON uiteengezet.

Categorie 5–Aanpassing van alternatieven (varianten, bouwstenen)

Inzake de alternatieven stellen de richtlijnen dat het onderzoek zich niet mag beperken tot het louter vergelijken van de 3 voorgestelde alternatieven, maar dat het ook inzicht moet geven in de effecten van de individuele bouwstenen.

Opmerking	Antwoord
<p>(1) Laat het alternatief met uitdoofscenario bewoning nu vallen (kosten/baten veel te hoog), investeer het onderzoeksbudget in haalbare pistes (Bewoners in het Kluisbos)</p>	<p>Ten aanzien van de vraag om voor de cluster 'bewoning', de bouwsteen waarbij bewoning uitdooft te laten vallen, stellen de richtlijnen dat deze bouwsteen wel meegenomen dient te worden in het onderzoek. Het laten uitdoven van 'bewoning' kan immers niet als een onredelijk alternatief (bouwsteen) gezien worden, gegeven de doelstelling van het complex project. De mogelijke betekenis van de term 'uitdoven' en de mogelijke wijze/termijn die overwogen wordt, zal wel nader geduid worden.</p>
<p>(2) Maak een alternatief "behoud huidig wonen in combinatie met minder recreatie of recreatie met verschillende impact op de bodem, (geluid van recreatie). Nu is de minder recreatie gebonden aan uitdoofscenario. Minder recreatie hoeft bv. niet te betekenen sluiten Bosbaar of afsluiten bos voor wandelaars, maar kan betekenen verbod op motorrijden, quads en mountainbiken, verbod op georganiseerde wedstrijden, ... (Bewoners in het Kluisbos)</p>	<p>De richtlijnen stellen dat effecten van de individuele bouwstenen voldoende in beeld gebracht zullen worden.</p>
<p>(3) In elk scenario staat een knip in de torendreef om de lus torendreef/Enclus du Haut door te knippen. Vanuit de gemeente Mont-de-l'Enclus. Er is de suggestie om die knip te leggen door Enclus du Haut volledig af te sluiten</p>	<p>De effecten van de keuze om wegen te knippen en het parkeren anders te organiseren zullen duidelijk in beeld gebracht worden in het MER.</p>
<p>(4) Toe te voegen: toestand optimaliseren plus uitdoven van de bebouwing en/of recreatie in het Europees beschermd gebied (SBZ); behoud bebouwing en/of recreatie (maar geen nieuwe) in de overige bosbestemmingen (dus onderscheid maken tussen de zones die wel of geen SBZ zijn voor wonen en recreatie) en toe te voegen: Toestand optimaliseren plus uitdoven van de bebouwing plus recreatie langsheen de Bergstraat binnen de grenzen van het Europees beschermd gebied (SBZ); de Bergstraat vormt heden een</p>	<p>Dit vertaalt zich naar volgende bijkomende concrete onderzoeksvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een bouwsteen waarbij <u>de recreatie</u> binnen SBZ uitdooft en het behouden (maar geen nieuwe) recreatie in de overige bosbestemmingen. • een bouwsteen waarbij <u>de bebouwing</u> binnen SBZ uitdooft en het behouden (maar geen nieuwe) bebouwing in de overige bosbestemmingen. • een bouwsteen waarbij <u>de bebouwing plus recreatie</u> langsheen de Bergstraat binnen de grenzen van het SBZ uitdooft.

<p>vrij harde barrière tussen het heel interessante en enige op het westen georiënteerde bos gedeelte en de rest van het bos waarvan het nu sterk afgescheiden is. Daarnaast biedt deze zone een mogelijkheid om op termijn een betere natuurverbinding tussen de Scheldevallei en het bos tot stand te brengen (ten noorden van het bos bevindt zich nu eenmaal meer lintbebouwing en zijn die mogelijkheden geringer). Die Bergstraat met diens bebouwing en recreatie vormt hier dus o.i. een zeer ernstig knelpunt en het eerste aan te pakken en op te lossen probleem. (Omer Wattez)</p> <p>(5) M.b.t. <i>“een mogelijke herlokalisatie van verblijfsrecreatie naar het voor recreatie bestemd, maar nog niet ontwikkeld gebied ten noorden van het Kluisbos”</i>: Doorheen deze zone loopt de Doveleenbeek/Liefdesbeek die in het Doveleenbos ontspringt. Aangrenzend is er een strook van 50 à 100m langsheen deze beek natuurlijk overstromingsgebied. Het is aangewezen om deze strook te vrijwaren als corridor tussen het Kluisbos en de Scheldevallei en als natuurlijke buffer tegen overstromingen . (Omer Wattez).</p>	<p>Deze onderzoeksvragen zullen op hoofdlijnen behandeld worden in het MER, met focus op die aspecten waarvoor deze voorstellen verschillen van de reeds in de AON opgenomen alternatieven.</p> <p>De richtlijnen vragen om voldoende aandacht te geven aan het feit dat doorheen het noordelijk gelegen recreatiegebied de Doveleenbeek/Liefdesbeek loopt die in het Doveleenbos ontspringt. Er wordt ook opgemerkt dat aangrenzend een strook van 50 tot 100 meter langsheen deze beek natuurlijk overstromingsgebied is.</p>
<p>(6) Vraag naar behoud van parking “boswachtershuisje”= P2(exploitanten van horecazaken Boswachtershuisje en de Bierschuur). (opmerking 21).</p>	<p>Deze vraag past in het onderzoek naar welke functies al dan niet bestendig kunnen worden in het Kluisbos. Het onderzoek zal hierop ingaan.</p>
<p>(7) Vraag om (eventueel) uitdoofscenario te definiëren voor de verkaveling in SBZ en niet "de (hele) verkaveling" (Eigenaar-bewoner).</p>	<p>Volgens de richtlijnen vertaalt zich dat, voor zowel de cluster ‘bewoning’ en ‘recreatie’, naar de hierboven (5.4) aangegeven <u>onderzoeksvragen</u>.</p>
<p>(8) Voor wat betreft de onbebouwde percelen blijkt vanuit de inspraak enerzijds een vraag om bij de bouwsteen ‘zoeken naar</p>	<p>Het instrumentarium zal in de uitwerkingsfase aan bod komen.</p>

<p>een haalbaar gebruik in SBZ' ook de mogelijkheid te behouden om onteigend te kunnen worden.</p>	
<p>(9) Om een beeld te krijgen van de huidige parkeerdruk, werd op zondag 29 juli 2018 een parkeeronderzoek en bijkomend werden op zaterdag 21 juli en zondag 19 augustus beperkte steekproeftellingen gehouden. Vanuit een inspraakreactie wordt opgemerkt dat dit niet zou overstemmen met de realiteit.</p>	<p>Volgens de richtlijnen is een bijkomende motivatie waarbij meer duiding wordt gegeven over de parkeerdruk op andere momenten (bv. andere seizoenen, bij evenementen, ...) nodig. Dit kan kwalitatief gebeuren, zonder een bijkomende telling uit te voeren.</p>